

Sekvensnät – vippor, register och bussar

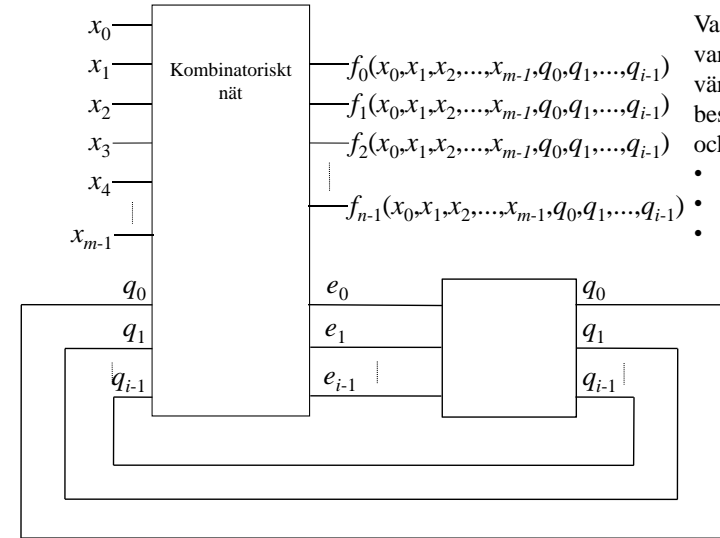
Dagens föreläsning:

Lärobok kap.5
Arbetsbok kap 8,9,10

Ur innehållet:

- Hur fungerar en SR-latch?
- Hur konstrueras JK-, D- och T-vippor?
- Funktionstabeller och excitationstabeller
- Register som minneselement
- Register och bussar

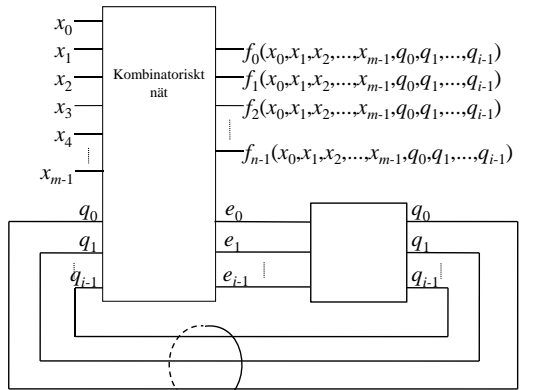
Sekvensnät

Varje utgång har i varje ögonblick det värde som entydigt bestäms av insignaler och tillstånd.

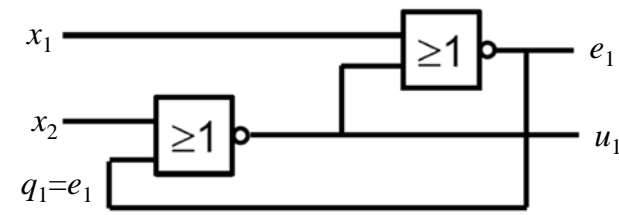
- m insignaler
- n utsignaler
- 2^i tillstånd

Asynkront eller synkront sekvensnät

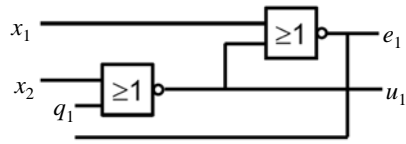

Återkoppling ("feedback")
Omedelbar (asynkron)
Tidsbestämd (synkron)

Exempel: Omedelbar återkoppling

Analys...

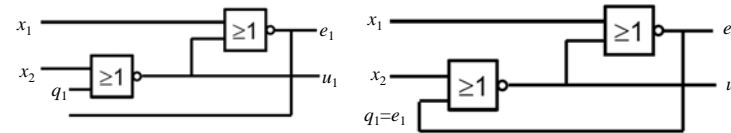

$$e_1 = [x_1 + (x_2 + q_1)]' = x_1' (x_2 + q_1)$$

$$u_1 = (x_2 + q_1)' = x_2' q_1'$$

x_1	x_2	q_1	e_1	u_1
0	0	0	0	1
0	0	1	1	0
0	1	0	1	0
0	1	1	1	0
1	0	0	0	1
1	0	1	0	0
1	1	0	0	0
1	1	1	0	0

..och när vi kopplar ihop e_1 och q_1 ...

x_1	x_2	q_1	e_1	u_1
0	0	0	0	1
0	0	1	1	0
0	1	0	1	0
0	1	1	1	0
1	0	0	0	1
1	0	1	0	0
1	1	0	0	0
1	1	1	0	0

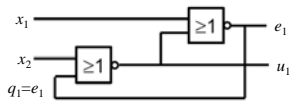
x_1	x_2	q_1	e_1	u_1
0	0	0	q_1	q_1'
0	0	1	q_1	q_1'
0	1	0	1	0
0	1	1	1	0
1	0	0	0	1
1	0	1	0	0
1	1	0	0	0
1	1	1	0	0

x_1	x_2	e_1	u_1
0	0	q_1	q_1'
0	1	1	0
1	0	0	1
1	1	0	0

Vid återgång till 00 uppstår "kapplöpning" förbjudet tillstånd

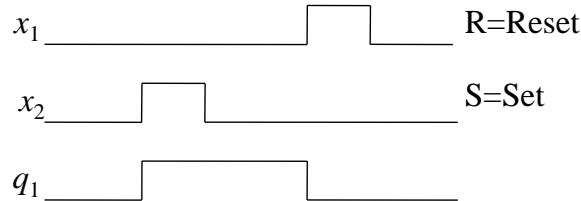
(kan inte finnas...)

Latch (låskrets)

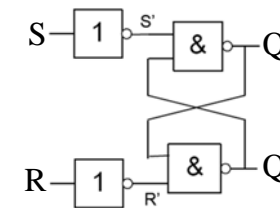
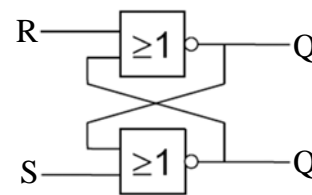
q_1 kan ettställas eller nollställas för att därefter behålla värdet. Kopplingen är ett "minneselement" och kallas SR-latch.

x_1	x_2	e_1	u_1
0	0	q_1	q_1'
0	1	1	0
1	0	0	1
1	1	-	-

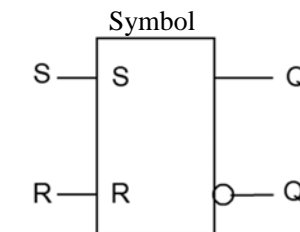
SR-latch

Alternativa realiseringar

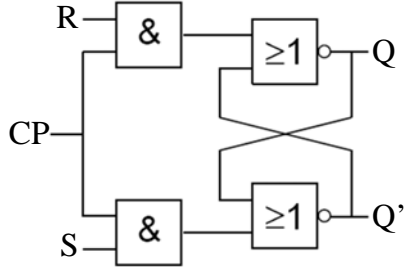
Funktionstabell

S	R	Q^+
0	0	Q
0	1	0
1	0	1
1	1	*

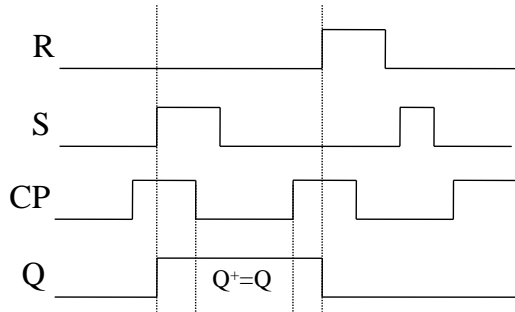
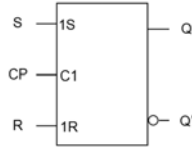
Asynkront minneselement

Grindad SR-latch

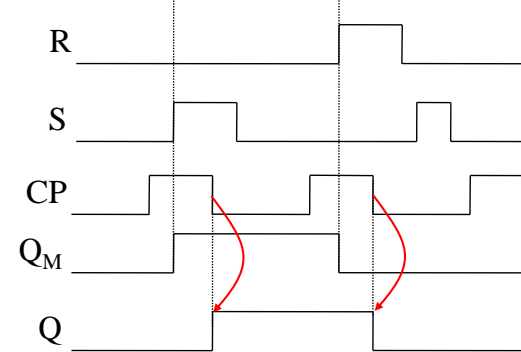
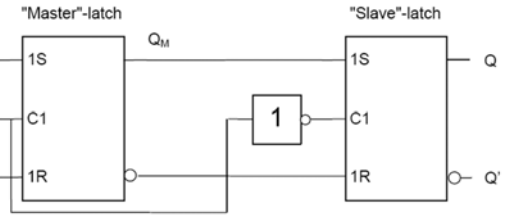
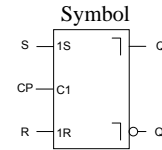

S	R	Q'
0	0	Q
0	1	0
1	0	1
1	1	*

Symbol

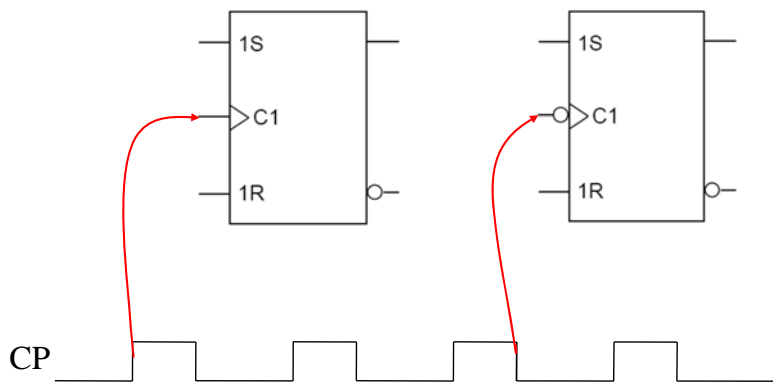
Master-slave SR-latch

Ändringen i Q kommer alltid vid en negativ flank hos CP.

Signalen fördröjs (halv klockcykel)

Flanktriggade SR-vippor

Funktions-
tabell

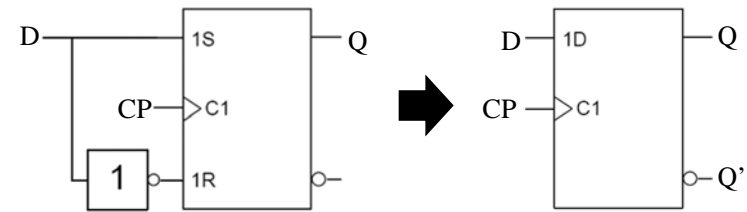
S	R	Q ⁺
0	0	Q
0	1	0
1	0	1
1	1	*

Exitations-
tabell

Q	Q ⁺	S	R
0	0	-	-
0	1	1	0
1	0	0	1
1	1	-	0

Synkront minneselement

Flanktriggad D-vippa

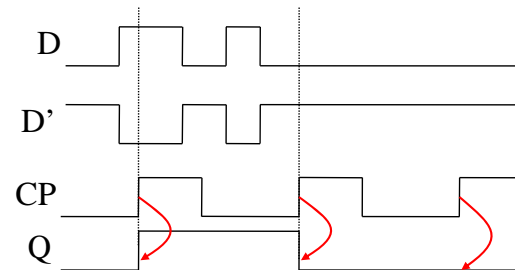

Funktions-
tabell

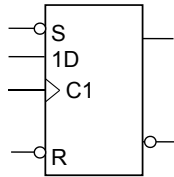
D	Q ⁺
0	0
1	1

Exitations-
tabell

Q	Q ⁺	D
0	0	0
0	1	1
1	0	0
1	1	1

D-vippa med asynkron Set/Reset

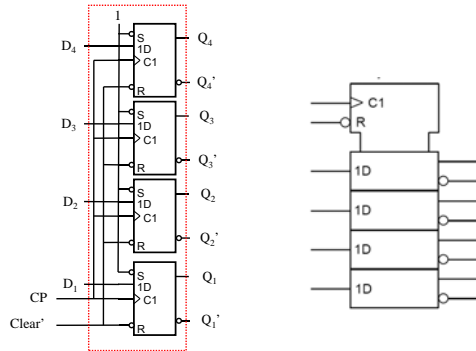

Då SR=11 ($Q^+ = Q$) fungerar vippan som en ordinär D-vippa
 Om SR=01, ettställs Q asynkront (väntar EJ på flank...)
 Om SR=10, nollställs Q asynkront

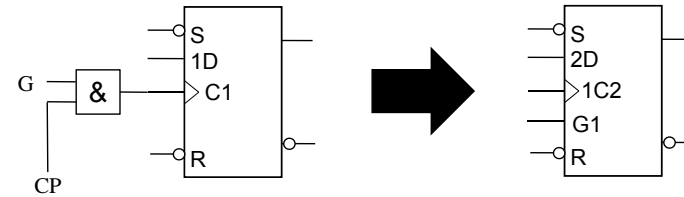
Vi säger att S och R ingångarna är "aktivt låga"

Exempel på användning:

4-bitars REGISTER med RESET-funktion

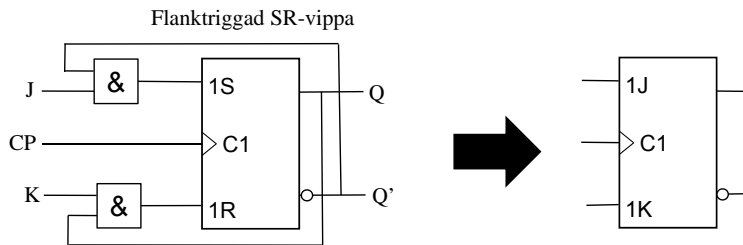

D-vippa med "Load Enable"

Styrsignalen G ("Gate") kan användas för att "strypa" klockpuls.
 Då $G=0$ behåller vippan sitt värde oavsett vad som finns på D-ingången

Flanktriggad JK-vippa

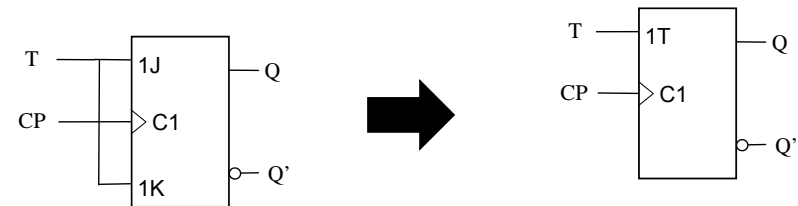
Funktions-

J	K	Q^+
0	0	Q
0	1	0
1	0	1
1	1	Q'

Exitations-

Q	Q^+	J	K
0	0	0	-
0	1	1	-
1	0	-	1
1	1	-	0

Flanktriggad T-vippa ("toggle")

Funktions-

J	K	Q^+
0	0	Q
0	1	0
1	0	1
1	1	Q'

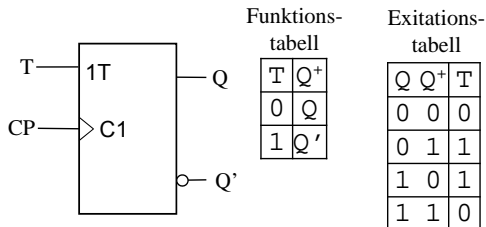
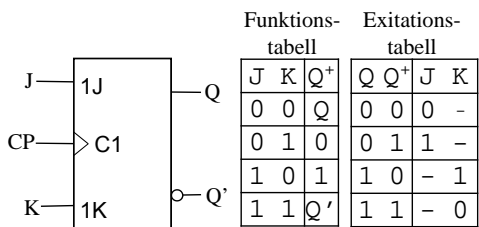
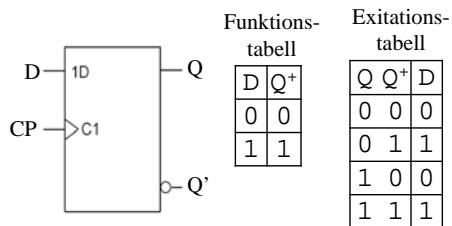
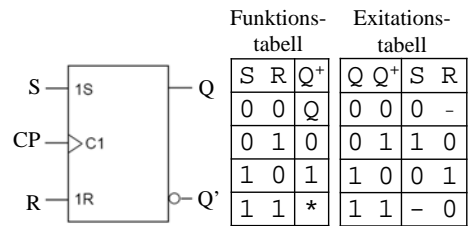
Funktions-

T	Q^+
0	Q
1	Q'

Exitations-

Q	Q^+	T
0	0	0
0	1	1
1	0	1
1	1	0

Sammanfattning av vippor

Användning av vippor

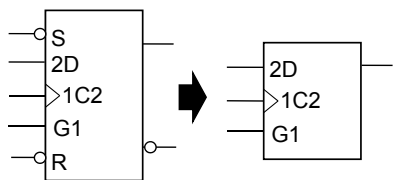
Vi har klarat av:

- Hur fungerar en SR-latch?
- Hur konstrueras JK-, D- och T-vippor?
- Funktionstabeller och excitationstabeller

..och ska nu titta på viktiga tillämpningar

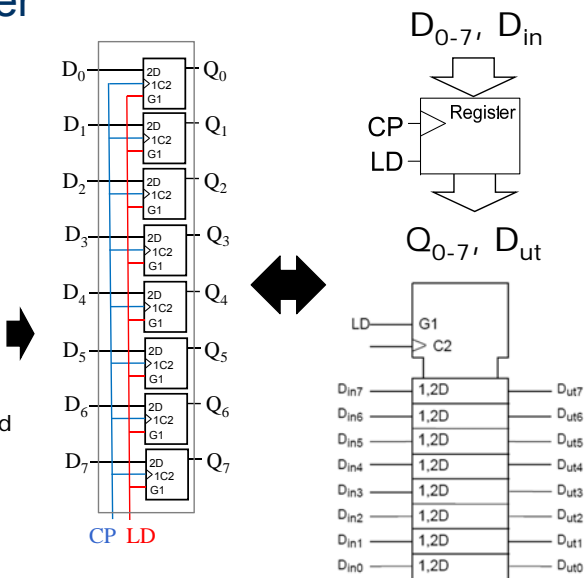
- Register som minneselement
- Bussar

8-bitars minnesregister

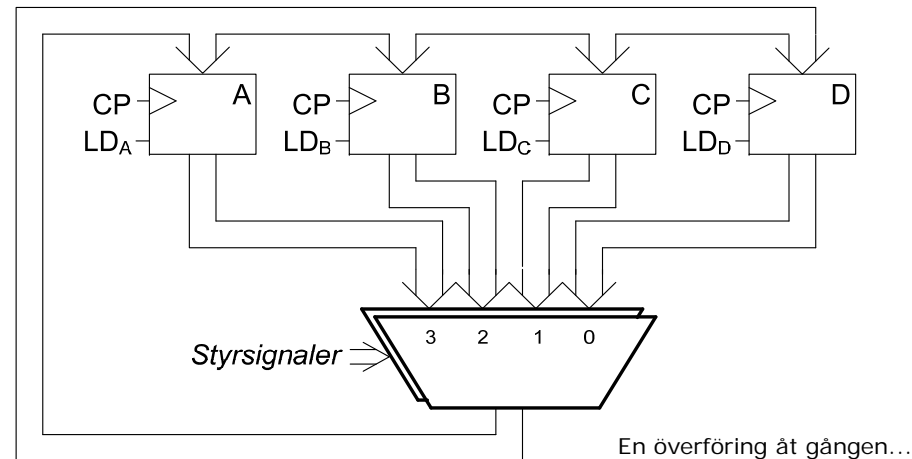

Utgå från känd D-vippa, ta bort asynkrona ingångar och Q'...

Packa ihop 8 likadana med gemensam CP resp G...

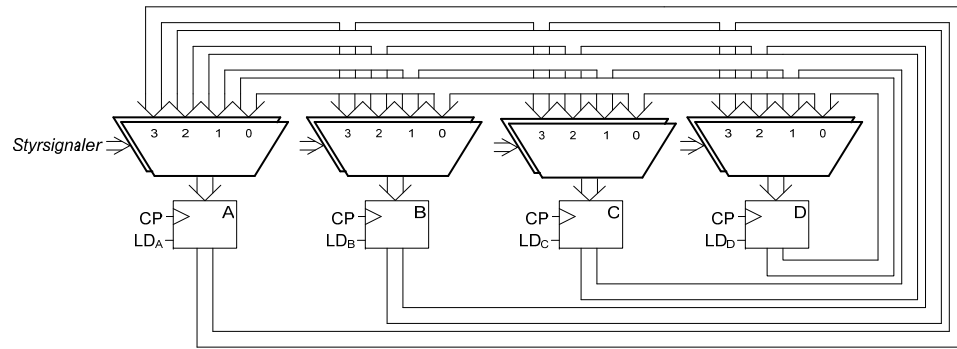

Dataöverföring, register och bussar

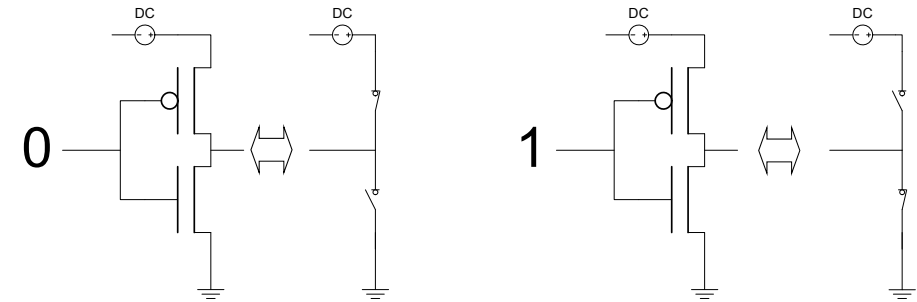
En överföring åt gången...

Snabbare, dyrare...

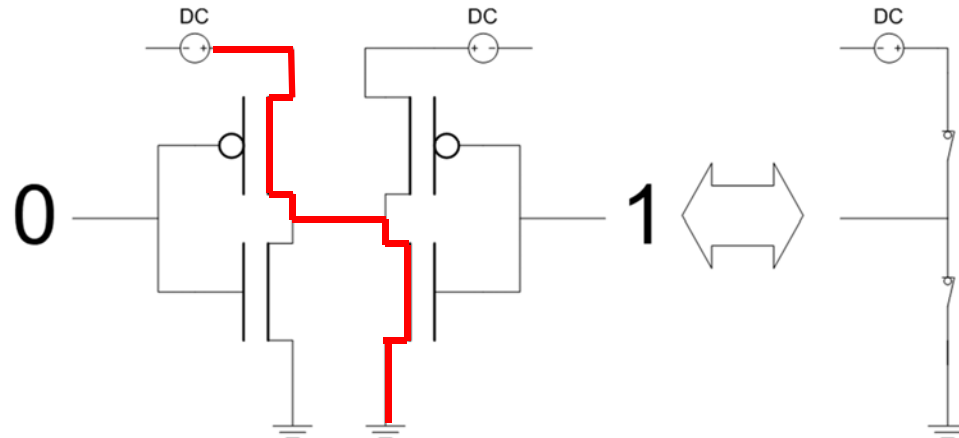

Samtidiga överföringar till samtliga register...

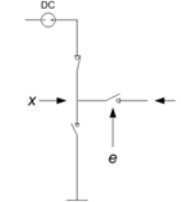
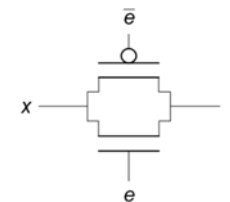
Kan utgångarna kopplas samman?

Kortslutning...

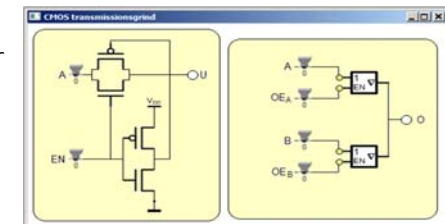
Transmissionsgrind ("three-state")

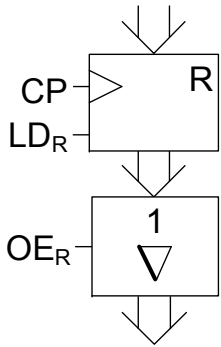
x	e	f
0	0	Z
1	0	Z
0	1	0
1	1	1

"högimpedanstillstånd"-
varken 0 eller 1 kopplas
till utgången

"three-state"- (0,1,Z) buffer

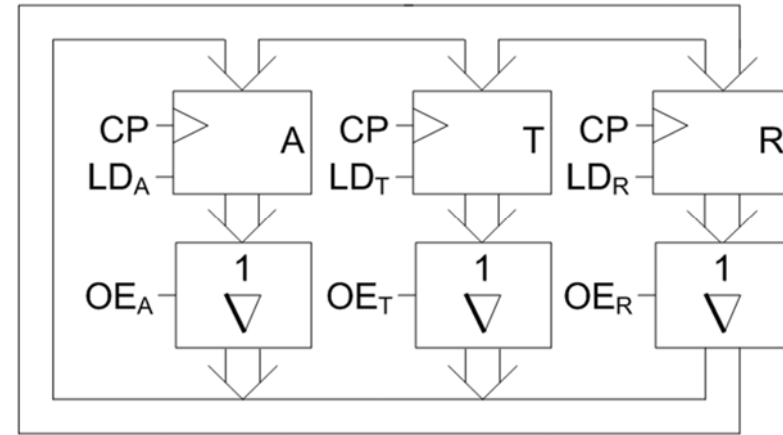
Register med "three-state" utgång

Tre beteckningar:

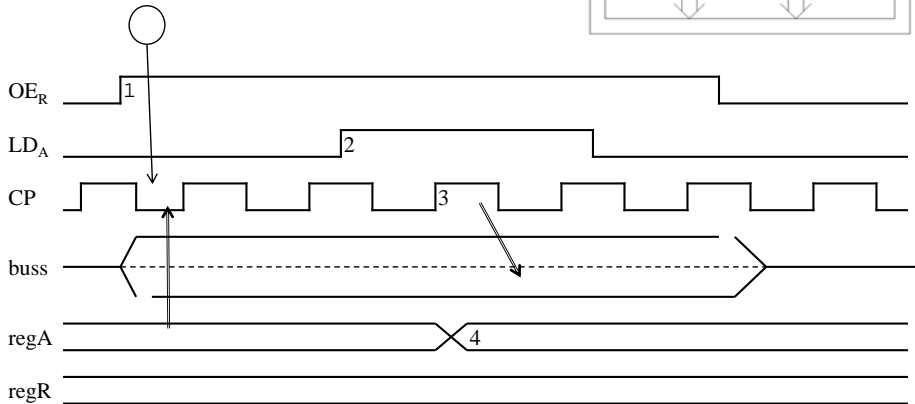
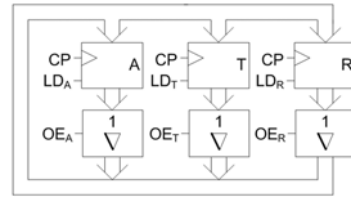
- CP: Clock Pulse, kretsens klockingång.
- LD_R: Load Enable R, styrsignal för att kunna ladda register R
- OE_R: Output Enable R, styrsignal för att överföra innehållet i R till utgången.

Register med gemensam buss

Endast EN "three-state"-buffer får aktiveras (0 eller 1) åt gången. Övriga måste vara i Z-tillstånd.

Exempel: (R)→A

Dataväg med enkel styrenhet

- Omkopplarna ställs i lägen
- Ge klockpuls
- Upprepa...

Uppgift 10.6

Du ska nu undersöka vad som händer om du aktiverar två (eller flera) OE-signalerna samtidigt.

Placera värdet 5C₁₆ i register A och värdet 21₁₆ i register T. Lägg ut båda dessa registerinnehåll till bussen och studera bussens värde i displaymodulen.

Vilket resultat får du?

Vad kan dra för slutsatser om bussens värde då flera moduler samtidigt driver bussen (skriver ut på bussen)?

